

IV.

ROLA ŚRODOWISKA OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZEGO W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z CYBERPRZESTRZENI

4.1. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE PROFILAKTYKI ZAGROŻEN CYBERPRZESTRZENI

Troska o racjonalne wykorzystywanie czasu wolnego przez dzieci spoczywa na szkole i instytucjach ją wspierających, do których zalicza się m.in. świetlice szkolne, środowiskowe, domy kultury. Działalność szkoły w tym zakresie sprowadza się głównie do organizowania różnego rodzaju imprez, udostępnianiu biblioteki, czytelnicy, sali gimnastycznej czy świetlicy szkolnej¹⁷. Oferuje także dzieciom udział w różnego rodzaju kołach zainteresowań, w zajęciach praktyczno-technicznych, artystycznych, sportowych i rekreacyjnych. Szkoła, która potrafi skutecznie zaszczerpić w swoich wychowankach zamiłowanie do różnych dziedzin wiedzy może stać się placówką dobrze wychowującą do czasu wolnego. Warto zachęcać dzieci do aktywnego uczestnictwa w tych zajęciach, gdyż udział w nich umiejętnie zagospodaruje ich czas wolny, a ponadto stworzy doskonale warunki do wzbogacenia i uzupełnienia swej wiedzy, rozwijania uzdolnień, aktywności społecznej, do kształtowania umiejętności współżycia i współdziałania w grupie, a wszystko to pod czujnym okiem specjalistów wychowawców¹⁸.

W ramach funkcji profilaktycznej ważne są następujące zadania szkoły:

1. Ochronianie młodego człowieka przed negatywnymi skutkami uczestnictwa w rzeczywistości wirtualnej;
2. Kształcenie umiejętności współpracy, współdziałania i współżycia w realnym świecie, wskazywanie na wartości kontaktów międzyludzkich;
3. Pomoc uczniom w rozumieniu sprzecznych wiadomości zawartych w internecie;
4. Diagnozowanie i pomoc uczniom uzależnionym;
5. Lansowanie zdrowego trybu życia¹⁹.

4.2. ROLA RODZICÓW W MINIMALIZOWANIU ZAGROŻEN CYBERPRZESTRZENI

W przygotowaniu dzieci do mądrego wykorzystywania czasu wolnego najważniejszą funkcję pełni rodzina, która wywiera ogromny wpływ na działanie dziecka i jego

rozwój we wszystkich płaszczyznach życia. Dzieje się tak dlatego, że w tej podstawowej komórce organizmu społecznego, jaką jest rodzina jej oddziaływanie na dziecko nie tylko rozpoczyna się najwcześniej ze wszystkich innych, lecz również trwa ono najdłużej i mimo tego, że dorastające dziecko spędza coraz więcej czasu poza domem i zaczyna podlegać wpływowi różnych środowisk to cały czas jest również pod wpływem swojego środowiska rodzinnego²⁰. Poprzez dobranie odpowiednich metod wychowawczych rodzice mogą wpływać na to, jakimi sposobami ich dzieci będą zaspokajały swoje potrzeby np. czy realizując potrzebę uznania młody człowiek będzie wykorzystywał właściwe środki (np. dobra nauka) czy nieodpowiednie (siła fizyczna).

Przemiany, jakie aktualnie zachodzą w świecie, mają ogromny wpływ na zwiększanie się ilości wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży. W związku z tym przed rodzicami pojawił się dosyć poważny problem wychowania i przygotowania dziecka do racjonalnego wykorzystywania czasu wolnego²¹.

Niektórzy rodzice wolą pozbyć się swoich dzieci w chwilach wolnych od pracy, ponieważ są zbyt zmęczeni i zestresowani ciągłą walką o pozycję zawodową, dlatego wolą nie angażować się we wspólne działania. Nie rozumieją i nie doceniają oni korzyści wynikających z racjonalnego spędzania wspólnych chwil i roli, jaką one odgrywają w rozwoju osobowości dziecka²². A przecież spędzanie czasu wolnego przez całą rodzinę cementuje ją i scala, przez co dzieci nie traktują domu rodzinnego jak hotelu, w którym się tylko śpi i je.

Z kolei rodzice znajdujący się w bardzo dobrej i komfortowej sytuacji materialnej bardzo często starają się całkowicie zagospodarować czas wolny swoim pociechom, zapisując ich na lekcje języka obcego, gry na instrumencie, jazdy konnej czy zmuszając ich do uczestnictwa w różnego rodzaju kołach zainteresowań. Najlepiej, gdy te wszystkie nauki dziecko pobiera w domu, gdyż rodzice nie chcą niepotrzebnie tracić czasu na dowożenie go na zajęcia do różnych placówek. Rodzice ci wychodzą z założenia, że należy „inwestować w dzieci” od najmłodszych lat,

²⁰ J. Maciaszkowa, *Z teorii i praktyki pedagogiki opiekuńczej*, PWN, Warszawa 1991, s. 41.

²¹ S. Taboń, *Wpływ rodziny na wykorzystywanie czasu wolnego*, „Życie Szkoły” nr 3/2002, s. 150.

²² A. Zawadzka, *Stosunek rodziców do czasu wolnego*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” nr 6/1991, s. 120.

¹⁷ T. Gordon, *Wychowanie bez porażek w szkole*, Wyd. Pax, Warszawa 1995, s. 36.

¹⁸ M. Łobocki, *ABC wychowania*, Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej, Lublin 1999, s. 22.

¹⁹ Tamże, s. 46.